

1. **Код:** ВНЗПП - 5;

2. **Назва:** Екологічний менеджмент;

3. **Тип:** вибірковий;

4. **Рівень вищої освіти:** I (бакалаврський),

5. **Рік навчання, коли пропонується дисципліна:** 3;

6. **Семестр, коли вивчається дисципліна:** 4;

7. **Кількість встановлених кредитів ЄКТС:** 4,5;

8. **Прізвище, ініціали лектора/лекторів, науковий ступінь, посада:** професор кафедри менеджменту, д.е.н., Скрипчук П.М.

9. **Результати навчання:** після вивчення дисципліни студент повинен бути здатним: використовувати еколого-економічні інструменти екологічного менеджменту на практиці; виявляти причини, передбачати наслідки забруднень довкілля; визначати можливу ступінь відповідальності за шкоду довкіллю; проводити комплексну, науково обґрунтовану оцінку об'єктів аудиту та експертизи; перевіряти відповідність об'єктів експертизи та аудиту вимогам законодавства; проводити контроль діяльності підприємств з екологічної тематики; планувати і розробляти природоохоронні заходи; запроваджувати системи екологічного менеджменту та екологічний маркетинг; зменшувати екологічні ризики.

10. **Форми організації занять:** лекції, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи;

11. • **Дисципліни, що передують вивченню зазначеної дисципліни:** Товарознавство, Стандартизація і сертифікація, Основи менеджменту, Вступ до фаху;

• **Дисципліни, що вивчаються супутньо із зазначеною дисципліною (за необхідності):** Товарознавство;

12. **Зміст курсу:**

Сутність, задачі та функції екологічного менеджменту. Контроль за дотриманням законодавства суб'єктами природокористування. Концепція і стратегія сталого розвитку. Еколого-економічні засади екологічного менеджменту. Інструменти екологічного менеджменту. Екологічна сертифікація як інструмент екологічного менеджменту. Екологічний аудит. Екологічний аудит підприємств. Екологічний аудит територій. Екологічний аудит природокористування. Екологічна експертиза як інструмент оцінки проектів. Процедура екологічної експертизи. Контроль за дотриманням законодавства суб'єктами природокористування. Екологічні задачі водогосподарського менеджменту. Правове регулювання природокористування та охорони навколишнього середовища. Інформаційне забезпечення екологічного менеджменту. Інновації екологічного менеджменту. Економічні методи управління, регулювання раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища. Екологічний маркетинг

13. **Рекомендовані навчальні видання:**

1. Кожушко Л. Ф., Скрипчук П. М. Екологічний менеджмент: Підручник. – К.: ВЦ „Академія”, 2007. – 432 с.

2. Екологічне управління: Підручник / В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, Г. О. Білявський та ін.- К.: Либідь, 2004.-432с.

3. Екологічний менеджмент : Навчальний посібник / За ред. В. Ф. Семенова, О. Л. Михайлюк,- Київ, Центр навчальної літератури, 2004.- 407с.

4. Социально-экономический потенциал устойчивого развития: Учебник / Под. ред. проф. Л. Г. Мельника (Украина) и проф. Л. Хенса (Бельгия). – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2007. – 1120 с.

5. Практикум к учебнику «Социально-экономический потенциал устойчивого развития»: Учебник / Под. ред. проф. Л. Г. Мельника (Украина) и проф. Л. Хенса (Бельгия). – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2007. – 1120 с.

14. **Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання:**

26 год. лекцій, 20 год. практичних робіт, 60 год. самостійної роботи. Разом – 135 год.

Методи: інтерактивні лекції, елементи проблемної лекції, індивідуальні завдання, впровадження ділових та рольових ігор, індивідуальні науково-дослідні завдання, використання мультимедійних засобів.

15. **Форми та критерії оцінювання:**

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Підсумковий контроль (40 балів): залік письмовий і тестовий в кінці семестру.

Поточний контроль (60 балів): тестування, практичні заняття.

16. **Мова викладання:** українська.

1. Code: BH3III-5;

2. Title: Ecological management;

3. Type: selective;

4. Higher education level: I (Bachelor),

5. Year of study, when the discipline is offered: 3;

6. Semester when the discipline is studied: 4;

7. Number of established ECTS credits: 4,5;

8. Surname, initials of the lecturer / lecturers, scientific degree, position: Professor of the Department of Management, Ph.D., Skrypchuk P.M.

9. Results of studies : Ability: using ecological and economic tools of environmental management in practice; to identify the causes, to predict the effects of environmental pollution; determine the possible degree of responsibility for environmental damage; conduct a comprehensive, scientifically based assessment of audit objects and expertise; verify the compliance of the objects of examination and audit with the requirements of the legislation; to control the activity of enterprises on environmental topics; plan and develop environmental measures; to introduce ecological management systems and ecological marketing; reduce environmental risks.

10. Forms of organizing classes: lectures, practical classes, seminars, disputes, modules and credits;

11. Disciplines preceding the study of the specified discipline: Commodity Studies, Standardization and Certification, Fundamentals of Management, Introduction to the specialty;

12. Course content:

Theme 1. The essence, tasks and functions of ecological management

Theme 2. Control over observance of legislation by subjects of nature use

Theme 3. Concept and strategy of sustainable development

Theme 4 Ecological and economic principles of ecological management

Topic 5. Environmental management tools

Topic 6. Environmental certification as an environmental management tool

Theme 7. Environmental audit

Theme 8. Environmental audit of enterprises

Topic 9. Ecological audit of territories

Theme 10. Environmental audit of nature management

Topic. 11 Ecological expertise as a tool for project evaluation

Topic 11. Procedure of environmental expertise

Theme 12. Control over observance of legislation by subjects of nature use

Theme 13. Ecological problems of water management

Topic 14. Legal regulation of nature use and environmental protection

Topic 15. Information provision of ecological management

Topic 16. Innovations in environmental management

Theme 17. Economic methods of management, regulation of rational use of nature and environmental protection

Topic 18. Ecological marketing

13. Recommended educational editions:

1. Kozhushko L. F., Skrypchuk P. M. Ecological Management: Textbook. - K. : VC "Academy", 2007. - 432 p.

2. Environmental management: Textbook / V.Ya. Shevchuk, Yu.M. Satalkin, G.O. Bilyavsky and others- K.: Lybid, 2004-432 p.

3. Ecological Management: Textbook / Ed. V. F. Semenova, O. L. Mikhaylyuk, - Kyiv, Center for Educational Literature, 2004. 407 p.

4. Socio-economic potential of sustainable development: Textbook / Pod. Ed. prof. L. G. Melnyk (Ukraine) and prof. L. Hens (Belgium). - Sumy: ITD "University Book", 2007 - 1120 p.

5. Workshop on the textbook "Socio-economic potential of sustainable development": Textbook / Pod. Ed. prof. L. G. Melnyk (Ukraine) and prof. L. Hens (Belgium). - Sumy: ITD "University Book", 2007 - 1120 p.

14. Planned types of educational activities and teaching methods:

26hours of lectures, 20 hours of practical work, 60 hours of self- independent work. Total - 135 hours.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Methods: interactive lectures, elements of problem lecture, individual tasks, implementation of business and role games, individual research tasks, use of multimedia.

15. Forms and assessment criteria:

The evaluation is carried out on a 100-point scale.

Final control (40 points): written and test exam at the end of the semester.

Current control (60 points): testing, practical classes.

16. Language of teaching: Ukrainian.

Head of the department

Doctor of Technical Sciences, prof. L.F. Kozhushko

Національний університет
водного господарства
та природокористування